

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

W tym roku minęło 50 lat od matury klasy prof. E. Szostoka
| s. 3

Lot zwycięstwa i lot śmierci
| s. 4

Kontrolne lato w Hawierzowie
| s. 8

Trzech muszkieterów z Zemanem

WYDARZENIE: Nie tylko z mieszkańcami Stonawy, ale przede wszystkim z przedstawicielami polskiej mniejszości spotkał się we wtorkowe popołudnie czeski polityk Miloš Zeman. Były premier Republiki Czeskiej, kandydat na czeskiego prezydenta, przyjechał nad Olzę jako lider Partii Praw Obywateli – Zemanovci (Strana práv občanů – Zemanovci, SPOZ). Z jej listy będą się o mandaty w jesiennych wyborach do władz województwa morawsko-śląskiego w pierwszej dziesiątce ubiegać aż trzy Polacy.

Sala gimnastyczna czeskiej stonawskiej podstawówki pękała w szwach. O dziwo, bo dzień wcześniej na podobnym spotkaniu na południowych Morawach Zeman i jego asystent rozmawiali z dwoma zaledwie wyborcami. Ale Śląsk Cieszyński to chyba inna sprawa – Miloš Zeman kandydował z tego rejonu wyborczego kilka razy do Izby Poselskiej Parlamentu RC, pokonując nawet swojego największego rywala, obecnego prezydenta Václava Klause. Podczas spotkania głos zabrali także przedstawiciele SPOZ: wójt Stonawy – Andrzej Feber (2. miejsce), wicewójt Bystrzycy – Roman Wróbel (4. miejsce na liście) oraz znany urolog, były wiceprezes Kongresu Polaków – Bogusław Chwajol (partyjna „dziewiątka”).

Najważniejsze dla naszej mniejszości polskiej było to, że tuż po spotkaniu z wyborcami wójt Andrzej Feber zaprosił Miloša Zemana do stonawskiego Urzędu Gminy na spotkanie z przedstawicielami polskiej społeczności. Oprócz kandydatów na wojewódzkich radnych wzięli udział w uroczystej kolacji (bigos z dziczyzny dostarczonej przez Febrę, czeska „svíčková”, krupnioki i salceson, jak również wspaniała śliwowica smakowały wybornie – przyp. red.) także m.in. prezes Kongresu Polaków – Józef Szymeczek, wiceprezes ZG PZKO – Tadeusz Smugała oraz członek władz Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota – Józef Tobała.

Zeman jak zwykle nie zawiódł. Swoimi „bonmotami” bawił wszystkich. Ale zapewnił polskich przyjaciół, że smakuje mu nie tylko polski bigos. – Wolałbym jednak tylko samo mięso, bez kapusty. Uważam, że najlepsze warzywa to te »prze-transformowane« przez wieprza – śmiał się.

W rozmowie z dyrektorem Wróblem przypominał, że to właśnie on, jako premier, zabiegał o uratowanie gnojnickiej polskiej podstawówki, że to właśnie w tamtych czasach powstawały ciekawe polsko-czeskie projekty, niezrealizowane z powodu zmian politycznych. Luźna i bardzo nieformalna dyskusja polsko-czeska

Z kandydatem na prezydenta Republiki Czeskiej, Milošem Zemanem (trzeci z lewej) spotkali się we wtorek w Stonawie również przedstawiciele polskiej mniejszości z Zaozania.

toczyła się też wokół dotacji dla polskich inicjatyw. Zeman podkreślił, że to właśnie Polacy mieszkający poza granicami Polski są zdolni do najwyższych poświęceń dla swojej ojczyzny. – Pomimo wszystko jednak zaskoczyło mnie, jako premiera, że Czesi mieszkający w USA nie chcieli przejąć na własność Czeskiego Domu Narodowego. Woleliby zburzyć ten obiekt i wybudować w tym miejscu... podziemny parking. Podziwiam Polaków, że na coś takiego by nie pozwolili – podkreślał Zeman.

Kandydatowi na prezydenta smakował nie tylko polski bigos, ale też... sami Polacy. W przyjacielskiej nieformalnej rozmowie poruszano bardzo ważne tematy.

– Wynikały one m.in. właśnie ze spotkania, które wcześniej odbyło się w Ostrawie, a w którym wspólnie z Milošem Zemanem wzięli udział przedstawiciele Morawsko-Śląskiej Izby Gospodarczej, na czele z byłym dyrektorem generalnym Huty Trzynieć, Jerzym Cieniałą, lub hetmanem Jaroslavem Palasem – podkreślił Roman Wróbel. – Dla

mnie spotkanie z Zemanem było bardzo ważne. Dla niego, i dla nas, najważniejsze są trzy sprawy: polityk nie powinien się bać, powinien „trzymać słowo”, a także mieć poczucie humoru. Co mnie najbardziej zaskoczyło, to fakt, że większość uczestników tamtego ostrawskiego spotkania, wraz z Zemanem, pełna była podziwu dla tego, jak Polska potrafi bronić swoich interesów, swojego rynku wewnętrznego. I jak potrafi lobbować za swoimi rzeczami. A co warto podkreślić, i to jest ważne dla naszej mniejszości, uczulaliśmy, wraz z Jerzym Cieniałą i hetmanem Palasem, Miloša Zemana na to, że może u nas powstać tzw. Tritia, czyli ważny ośrodek gospodarczy na terenie czterech województw: opolskiego, katowickiego, ostrawskiego oraz żylińskiego. To byłby fenomen na skalę Europy, konkurencyjny wobec największych ośrodków w Unii Europejskiej. Zwłaszcza jeśli chodzi o handel powietrzny, w ramach współpracy między lotniskami w Mosznowie i Pyrzowicach. Jest też terminal kolei szerokobieżnej w Boguminie i

kanal wodny Odra-Łaba-Dunaj – stwierdził Wróbel. Bogusław Chwajol uznał spotkanie za bardzo pozytywne i konstruktywne. – Uważam, że to bardzo dobra „odskocznia” do kampanii wyborczej. Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, dodał zaś: – Mamy do czynienia z bardzo sympatyczną sprawą. Miloš Zeman i jego partia nie obiecują przed wyborami, że wszystko robią tylko dlatego, że potrzebują poparcia. Zamiast obietnic partia proponowała czołowe miejsca na liście kandydatów wybitnym przedstawicielom polskiej mniejszości. To godne podziwu. A to, że odwiedził nas kandydat na prezydenta, jest ważne. Chociażby dlatego, że chodzi o „spotkanie po latach”. To przecież Zeman, jeszcze jako premier, odwiedzał nas wiele razy, z nim omawialiśmy wiele spraw, zwłaszcza dotyczących polskiego szkolnictwa. Był zawsze do nas pozytywnie nastawiony i mamy nadzieję, że o nas nie zapomni. Chociażby nawet nie wygrał w wyborach prezydenckich – podkreślił prezes Kongresu. **JACEK SIKORA**

ZDARZYŁO SIĘ

JUŻ NAD MORZEM

Po dziesięciogodzinnej podróży dotarła wczoraj do Karwi pierwsza, licząca 87 uczniów polskich podstawówek i 15 opiekunów grupa. Na Zielonej Szkole nad polskim Bałtykiem spędzą oni najbliższe dziesięć dni. Jak dowiedzieliśmy się od kierowniczk pierwszego turnusu, Haliny Siedlaczek, z którą połączyliśmy się telefonicznie wczoraj przed południem, Karwia powitała słońcem siódmoklasistów z Czeskiego Cieszyna, Będowic, Gnojnika, Karwiny, Lutyni Dolnej i Suchej Górnej. – Jest ładna słoneczna pogoda i chociaż temperatura nie przekracza 20 stopni, dzieci zaraz po przyjeździe pobiegły nad morze. Są zachwycone plażą i Bałtykiem – zapewniała nas kierowniczka, zapowiadając, że również po południu dzieci chcą wybrać się nad morze. Oprócz tego wspólnie z opiekunami rozejrzą się po najbliższej okolicy. – Nazajutrz natomiast czeka już nas pierwsza wycieczka – dodała H. Siedlaczek, mając na myśli

Dzieci od razu pobiegły na plażę.

wyjazd do Gdańska, dokąd uczniowie udadzą się w dwóch grupach. Pierwsza zwiedzi go dziś, a druga w piątek. W sobotę wszyscy wspólnie wyjadą do Gdyni i na Hel. Do domów wrócą tydzień później, a ich miejsce w Karwi zajmą siódmoklasisci z pozostałych zaozlańskich polskich podstawówek. (sch)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 16 do 20 °C
noc: 15 do 11 °C
wiatr: 3-7 m/s

dzień: 19 do 23 °C
noc: 12 do 8 °C
wiatr: 2-6 m/s

W czwartek 20 września w Kongresie Polaków w Czeskim Cieszynie odbędzie się kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli. Początek o godz. 16.00

9 771212 142204

1 2 1 0 4

KRÓTKO

WIELKIE SPRZĄTANIE

HAWIERZÓW (maki) – Na początku tygodnia w Szumbarku odbyło się sprzątanie dzielnicy. O wywiezieniu starych skrzyń, krzesel, ławek czy opon, które szpeciły wizerunek dzielnicy, zdecydował prezydent miasta, Zdeněk Osmančyk. Na wysypisku znalazły się ponad dwie tony śmieci. Mieszkańcy powiadomieni zostali o planowanej akcji czternaście dni wcześniej. Rzeczy, które z terenu publicznego nie zostały sprzątnięte, zostały wywiezione.

* * *

KLUB CHĘTNYCH RĄK

TRZYNIEC (maki) – W wyniku lipcowej zbiórki wełny, którą organizował Wydział ds. Socjalnych Urzędu Miasta, 21 września zostanie zainaugurowana działalność Klubu Chętnych Rąk w Domu Opieki Społecznej w Oldrzychowicach. Od godz. 16.00 seniorzy będą szydełkować bandaż i koce pod kierownictwem Haliny Taskowej ze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. Produkty wysyłane będą następnie do osób trędowatych z Indii, Nepalu, Rumunii i Laosu. Osoby zainteresowane planowaną inicjatywą mogą dołączyć do grupy seniorów z Oldrzychowic.

* * *

EDUKACJA DROGOWA

TRZYNIEC (maki) – Wydział Komunikacji Urzędu Miejskiego przygotował edukację w zakresie zmian legislacyjnych w ruchu drogowym dla seniorów. Teoria i jej praktyczne wykorzystanie dotyczyć będzie nowych znaków drogowych i kodeksu drogowego. Jednodniowe kursy odbywać się będą pod kierunkiem profesjonalnego lektora w Klubie Seniora przy ul. Husa w Trzyniecu od godz. 9.00 do 12.00. Terminy kursów w br. są następujące: 11.10., 18.10. i 25.10. Zgłoszenia i więcej informacji na temat przygotowywanych kursów można uzyskać w Wydziale Komunikacji Urzędu Miejskiego w Trzyniecu lub pod nr tel. 558 306 297 i 558 306 291.

* * *

WAŁACH

JUBILEUSZOWY

CZ. CIESZYN (dc) – W Teatrze Cieszyńskim od soboty można będzie oglądać wystawę jubileuszową znanego rodzimego twórcy Pawła Wałacha. Zostanie ona połączona z wystawą młodej cieszyńskiej plastyczki Agnieszki Pawlitko. Wernisaż odbędzie się w sobotę o godz. 17.00. Oboje plastycy interesują się podobnymi tematami, związanymi z folklorem. Wystawa potrwa do 7 października.

* * *

POŚPIECH

DO DENTYSTY?

HAWIERZÓW (sch) – Straż miejska w Hawierzowie zatrzymała we wtorek motocyklistę, który nie bacząc na czerwone światło, przejechał dwa nawiązujące na siebie skrzyżowania w samym centrum miasta – przy domu towarowym „Elan” oraz koło Banku Komercyjnego. Styl jazdy, w jakim motocyklista forsował kolejne skrzyżowania, wskazywał na to, że kierowca jest na „podwójnym gazie”. Potwierdził to test na alkomacie, wykazując promil alkoholu. Czterdziestoletni mężczyzna swoją brawurą jazdę uzasadnił bólem zębów. Spieszył się podobno do dentysty.

Nauka? Nie tylko w szkolnej ławie

Rok szkolny dopiero się zaczął, a uczniowie polskiej podstawówki w Wędrynie już nie mogą doczekać się... wiosny. To wtedy zakończą się prace nad stworzeniem „zielonej klasy” z prawdziwego zdarzenia. Na razie obok szkoły straszy rozkopany ogród – pod koniec sierpnia rozpoczęto pierwsze wykopy i realizacja projektu „Poznaj Zaolzie w ogrodzie szkolnym” ruszyła pełną parą.

– To takie fajne miejsce w ładnej okolicy. Szkoda wykorzystywać je tylko do koszenia trawnika – mówi dyrektor szkoły, Elżbieta Wania. Właśnie dlatego dzięki wsparciu Fundacji OKD polska placówka zagospodaruje niewykorzystany teren na salę lekcyjną na wolnym powietrzu. Trudno nawet wyliczyć wszystko, co znajdzie się w ogrodzie. Pod zadaszoną wiatą pojawią się tablice informacyjne, dzięki którym będzie można poznać Śląsk Cieszyński – jego historię, kulturę, geografę, przyrodę. Będą tam też kominek i blacha, na której będzie można upiec placki z posadzonych w ogrodzie ziemniaków.

„Zielona klasa” ma pomóc poznać świat przyrody poprzez posadzenie i obserwację wielu gatunków roślin i ziół obecnych w regionie. Powstaną jarzynowe grządki, zielnik, ekspozycja skał i minerałów, oczko wodne, kompost. Będzie także punkt meteorologiczny przydatny na zajęciach związanych z pomiarem stanu pogody i analizą zjawisk pogodowych. – Najważniejszym zadaniem „zielonej klasy” ma być dostrzeganie przez uczniów otaczającej ich przyrody i zmian zachodzących w środowisku, rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska, budzenia szacunku do przyrody i poczucia odpowiedzialności za jej stan – czytamy w opisie projektu.

Jak podkreśla pani dyrektor, do realizacji tego zadania włączyli się z

Tu będzie „zielona klasa”! – pokazują uczniowie węgryńskiej podstawówki.

wielkim zapałem wszyscy – uczniowie, rodzice, nauczyciele. – Rodzice bardzo się w to zaangażowali i pomagają przy pracach. Szczególnie dużo serca wkłada w projekt nauczycielka Dorota Kaszper, która jest teraz na urlopie wychowawczym. Także uczniowie będą mieli swój wkład w powstanie nowego ogrodu, każda klasa otrzyma jakieś zadania – mówi. – Zanim daliśmy to do opracowania fachowcom, zapytaliśmy dzieci,

jak według nich miałyby to miejsce wyglądać. W ubiegłym roku szkolnym zorganizowaliśmy konkurs na projekt „zielonej klasy”, zwycięskie prace wybrał architekt, który potem zajął się projektem ogrodu – dodaje nauczycielka Irena Rajska.

W ogrodzie pozostaną dwa ważne dla szkoły dęby. Jeden z nich – Dąb Piast – posadziła Wiśława Szymborska, drugi – Dąb Katyński – posadzono, by upamiętnić pana

Antoniego Janika. Zostaną wkomponowane w nowy projekt, prawdopodobnie pojawi się obok nich jeszcze Drzewo Regionu, na pamiątkę stworzenia „zielonej klasy”.

Koszt całego projektu wynosi niespełna 500 tys. koron, około 350 tys. szkole przekazała Fundacja OKD. Budowa „zielonej klasy” ma zakończyć się w kwietniu.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Narodowe czytanie

W tym roku mija dwieście lat od wydarzeń opisanych w eposie narodowej Adama Mickiewicza, dlatego rusza akcja „Narodowe czytanie »Pana Tadeusza«”. Zainicjował ją prezydent RP Bronisław Komorowski. Czytanie „Pana Tadeusza” rozpocznie się w ponad 30 polskich miastach w najbliższą sobotę. Prezydent rozpocznie czytanie poematu w Parku Saskim w Warszawie. Kolejne wersy ksiąg czytane będą przez polskich aktorów, m.in. Andrzeja Seweryna, Andrzeja Chyrę, Krystynę Jandę, Olgierda Łukaszewicza i Sta-

niławę Celińską. Akompaniować im będą wybitni pianiści, grający utwory Fryderyka Chopina. Do udziału w projekcie zgłosił się również Kraków, gdzie na Rynku Głównym przed pomnikiem Adama Mickiewicza również wspominać będą „ostatni zajazd na Litwie”. Oprócz Warszawy i Krakowa udział w projekcie wezmą na przykład: Bielsko-Biała, Częstochowa, Kalisz, Łódź, Malbork, Opole, Poznań, Sopot, Tarnów, Wrocław i Zakopane. W całej Polsce czytanie trwać będzie do późnych godzin wieczornych.

(maki)

Pamiętali o dyrektorce

W sierpniu minęło dwadzieścia lat od śmierci dyrektora polskiej podstawówki w Wędrynie, Zbigniewa Zuczka. Szkoła pamiętała o swoim dawnym dyrektorce i w poniedziałek, pierwszego dnia roku szkolnego, na jego grób w Koszarzyskach pojechała delegacja obecnych i byłych nauczycieli, uczniów oraz rodziców. Na grobie nauczyciela złożono kwiaty i zapalono znicze.

(ep)

Przewodnik Mazana

„Český Krakov, české Malopolsko” – pod tą nazwą ukazuje się w Republice Czeskiej nowa książka znanego polskiego publicysty i dziennikarza, Leszka Mazana z Krakowa. Na język czeski polski przewodnik przełożyła Agnieszka Buchta, córka znanej poetki, Renaty Putzlacher. Publikację wydaje znane cieszyńskie wydawnictwo „Pracownia na Pastwiskach”, pod patronatem honorowym: Jana Sechtera – ambasadora Republiki Czeskiej w Warszawie, i Anny Olszewskiej – konsula generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie.

„Czeska Małopolska” jest historyczną wędrówką po Małopolsce śladami przebywających w tym regionie od setek lat Czechów. Książka ukazała się na rynku polskim, otwierając przedsięwzięcie Urzędu Mar-

sząłkowskiego Województwa Małopolskiego pod hasłem „Małopolska wielu kultur”.

Prezentacja czeskiej wersji książki „Český Krakov, české Malopolsko” odbędzie się w Instytucie Polskim w Pradze 10 października.

(kor)

LICZBA DNIA

5302

metry przewyższenia liczy trasa Ekstremalnego Przejścia Beskidów Jaworowy – Javorník 2012, które odbędzie się w dniach 7-9 września. Zawody mają na celu przybliżenie trudnych warunków towarzyszących ekspedycji na ośmiotysięcznik K2. Zawodnicy nie będą oczywiście zagrożeni chorobą wysokościową spowodowaną brakiem tlenu ani zasypaniem lawiną. Na trasie o długości 95 km będą mogli jednak zasmakować dużej dawki adrenaliny spowodowanej ekstremalnymi warunkami. Start zawodów odbędzie się w najbliższy piątek o godz. 22.00 w Trzyniecu, następnie trasa poprowadzi przez siedem beskidzkich szczytów: Wielki Jaworowy, Ropice, Travný, Łysą Górę, Smrk, Čertův mlýn i Radhoszcz. W zawodach ekstremalnych weźmie udział ponad trzy tysiące zawodników startujących w kategoriach sport i hobby. Trasę należy pokonać w ciągu 30 godzin.

(maki)

W tym roku minęło 50 lat od matury klasy prof. Eryka Szostoka

W czerwcu 1962 roku w dojrzałe życie weszli 17-letni uczniowie Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Placówki, która wtedy nosiła nazwę Jedenastoletnia Szkoła Średnia. Wychowawcą ich klasy był prof. Eryk Szostok.

WIZYTA W NOWEJ SZKOLE

Swoje święto jubileci uczcili w ubiegły piątek, 31 sierpnia. Korzystając z faktu, że w ostatni dzień wakacji w gimnazjum powinny być już na ukończeniu przygotowania do przyjęcia uczniów, wprośli się z wizytą do swej byłej Alma Mater. Dyrektor, Andrzej Bizoń, nie odmówił im gościny. Przyjął ich z otwartym sercem i oprowadził po szkole – jak się okazało – różniące się zasadniczo od tej, której mury opuścili pół wieku temu.

W niejednym gościu wycieczka ta wzbudziła mieszane uczucia. Prócz zachwyty nad aulą oraz wielobranżowymi gabinetami, klasopracowniami i ich nowoczesnym wyposażeniem, wyrażali też dezaprobatę nad tym, jak bardzo nieelegancko – w porównaniu do starego – prezentuje się nowe wejście do szkoły, oraz nad cieplarnianym efektem pod szklaną kopułą na ostatnim piętrze przybudówki, gdzie swoje lokum mają gabinety i sale lekcyjne, będące w władaniu plastyka i muzyka.

Podczas spotkania w auli dyrektor uznał uwagi gości za słuszne i dodał, że cała przybudówka, choć ma zaledwie 20 lat, już teraz wymaga zabiegów rewitalizacyjnych. – Ciekawe, w jaki sposób nasi przodkowie prowadzili prace budowlane i jakie stosowali materiały, skoro starej części budynku ząb czasu się nie ima – postawił retoryczne pytanie Andrzej Bizoń.

Jednakże najwięcej uwagi dyrektor poświęcił prezentacji wyników nauczania i planów edukacyjno-wychowawczych jedynej polskiej szkoły średniej w Republice Czeskiej. Przede wszystkim pochwalił się, że z dziewięćdziesięciorga tegorocznych maturzystów ponad 80 już zostało przyjętych na wyższe uczelnie (co niejako potwierdzałoby słusność opinii praskiego środowiska akademickiego, które rzekomo nazywa nasze gimnazjum „cieszyńskim Harvardem” – przyp. K.S.). Pomimo że wynik ten nie jest równoznaczny z uzyskaniem przez młodzież dyplomu ukończenia uczelni, to na pewno musi zadowalać. – O prawdziwej wartości naszych absolwentów będzie świadczyć dopiero ich promocja na drugi rok studiów – skromnie podsumował temat gospodarz spotkania.

Dyrektor i liczące ponad 30 osób grono pedagogiczne zdają sobie sprawę, że język polski, którym na co dzień posługują się ich podopieczni, pozostawia wiele do życzenia. Nie jest pozbawiony nie tylko domieszek gwarowych, ale – co gorsza – również czeskich zapożyczeń. Stąd ambitne plany dyrekcji szkoły dotyczące rozwinięcia kontaktów z Polską. Poza ścisłą współpracą z liceum cieszyńskim, zawarła też umowę ze stosownymi instytucjami w kraju, które partycypować będą w wyjazdach naszych gimnazjalistów w głąb Polski – między innymi szlakiem poetów polskich. Ponadto szkoła będzie wysyłać swoich uczniów do zaprzyjaźnionych liceów na Węgrzech, Turcji i innych krajów.

Do tematu nawiązał główny organizator jubileuszowej imprezy, Hen-

Fot. CZESŁAW STEBEL

Zdjęcie pamiątkowe. W pozycji siedzącej goście honorowi spotkania jubileuszowego klasy prof. Eryka Szostoka. Z lewej: prof. prof. Edward Kaim, Irena Gregerowa, Katarzyna Siwa, Janina Ferfecka, Wilhelm Franek i Karol Wałach.

ryk Łamacz. Jego zdaniem, mimo ułomności językowych, u których podstaw leży życie na pograniczu kulturowym oraz podobieństwo języków polskiego i czeskiego, gimnazjum nasze jest dobrodziejstwem dla naszej inteligencji. Kto chce, tanim kosztem i prawie bez wysiłku może skorzystać z naturalnej dwujęzyczności tej szkoły. Posłużył się przykładem swojej córki. Żyjąc z rodziną w Pradze, dobrze zarabia na doskonałej znajomości języków polskiego, czeskiego i angielskiego, które opanowała w czeskokocieszyńskiej placówce, a także słowackiego, który wysłała z mlekiem matki.

Dyrektor Andrzej Bizoń nie miał przed abiturientami sprzed 50 lat nic do ukrycia. Poruszył między innymi przykry temat braku życzliwości otoczenia dla polskiej szkoły, którą niczym wyspę okala ocean czeskiego szowinizmu: ludziom z sąsiedztwa przeszkadza nie tylko rzekomy hałas w salach gimnastycznych, ale i głośne rozmowy młodzieży idącej na zajęcia czy wychodzącej ze szkoły.

Pan dyrektor rozumie też rozżalenie kolejnego rocznika maturzystów, którzy na rok przed startem w

dojrzałość ciągle utrzymywani są w niepewności co do kształtu i zakresu egzaminu maturalnego. Sam optuje za wprowadzeniem egzaminu z matematyki. Uważa bowiem, że każdy absolwent szkoły średniej o charakterze ogólnym powinien mieć opanowany materiał również z tej dziedziny wiedzy. Sluchacze przyjęli jego opinię z aprobatą. Oni też przecież zdawali z matematyki. Zresztą co to za świadectwo maturalne z ogólniaka bez stopnia z matematyki.

FETA »U DZIKA«

Część towarzysko-rozrywkowa imprezy jubileuszowej odbyła się w lokalu „U Dzik”. Tutaj do jubilatów dołączyła większość z zaproszonych profesorów, którzy kształcili, wychowywali, uczyli patriotyzmu i doprowadzili do matury swoich młodocianych podopiecznych. Honorowe miejsca za stołem zajęli: prof. prof. Katarzyna Siwa (rusycystka), Janina Ferfecka (chemiczka), Irena Gregerowa (bohemiistka i germanistka), Wilhelm Franek (geograf, nauczyciel OC i WF), Edward Kaim (nauczyciel wychowania muzycznego) i Karol Wałach (nauczyciel wychowania

fizycznego). Mistrz ceremonii, aktor Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego – Rudolf Moliński, podczas inauguracyjnego toastu zaakcentował zasługi pedagogów w wyprowadzeniu na ludzi uczniów klasy Eryka Szostoka oraz złożył im hołd i głęboką szacunek.

Swojego „dorobku” klasa licząca 36 uczniów, która w dodatku wielokrotnie dowiadywała się (zresztą chyba nie jako jedyna), że należy do najgorszych w dziejach szkoły, nie musi się wstydić. Wyszło z niej dwoje lekarzy (w tym jeden ordynator), dwoje stomatologów, kilkoro inżynierów i nauczycieli, technicy kopalniani i hutniczy, laborantka medyczna, policjant-detektyw, zawiadowca stacji, aktor-reżyser, przedsiębiorcy prywatni, konsul honorowy Republiki Seszele w Pradze, redaktor-dziennikarz...

Rzecz ciekawa – zaledwie trzy przed półwieczem wspólnie przeżyte lata na łonie szkoły zdołały, zacierając różnice zawodowe, dokumentnie zintegrować tę społeczność i wycisnąć na niej piętno na całe życie. Wszyscy jej członkowie czują się w swoim gronie niczym w doskonale funkcjonującej i szczerze przyjaźniącej się rodzinie. Nic więc dziwnego, że rozmowy i toasty cechowała szczerść i wzajemna życzliwość.

Kiedy więc piszący te słowa, któremu również udzielił się ten błogi stan euforii, zaproponował, ażeby z następnym spotkaniem nie zwlekać aż do jubileuszu 55-lecia matury, jako że „już i w naszym lesie rąbią” (chwilą ciszy uczczono pamięć czworga zmarłych kolegów), ale przyspieszyć jego termin choćby o dwa lata i urządzić je na przykład w roku 2015, kiedy większości koleżeństwu stuknie 70., natychmiast został zakrzyczany. Górę wzięła myśl: odtąd spotykać się będziemy rokrocznie i basta!

I na tym stanęło.

KAZIMIERZ SANTARIUS

Stale jest co badać

35. sezon badań archeologicznych, które prowadzone są w kocobędzkim Archeoparku, został zakończony. Tegoroczna edycja badań kolejny raz udowodniła, że w Kocobędzu-Podoborze można znaleźć wiele ciekawych świadectw z czasów naszych przodków. Badania przeprowadzono do tej pory w tej części grodziska, w której koncentrowało się życie jego mieszkańców. W tym roku badano po raz pierwszy wschodnią część grodziska. Pomimo że nie oczekiwano dużych odkryć, archeolodzy nie narzekają. – W pierwszym badaniu najbardziej cennym odkryciem była żelazna obręcz drewnianego wiaderka, która pochodzi z IX wieku. W tym roku nie znaleziono jednak wielu żelaznych przedmiotów. W drugim odkryciu, które było – z punktu widzenia miejsca bardziej interesujące – odkryliśmy dwa słowiańskie obiekty osiedleń, groty strzał oraz małą zaporę z kamienia. Pod zaporą znajdował się płytki słowiański rów z dużą ilością ceramiki – powiedział archeolog Jakub Novotný. Badania w kocobędzkim Archeoparku przeprowadzane są zazwyczaj do jesieni, jednak w tym roku archeolodzy zaliczyli oba badania w ciągu wakacji letnich. Te będą w Kocobędzu-Podoborze kontynuowane również w następnych latach.

(maki)

»Zaolzi« bawiło Słowaków

W słowackiej Dubnicy nad Wagiem zrobił ostatnio furorę jabłonkowski zespół „Zaolzi”. Tancerze z formacji działającej przy Miejskowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Jabłonkowie wyjechali na Słowację na zaproszenie władz miasta Dubnica, które festiwal organizowały m.in. z Muzeum Dubnickim i Klubem Polskim „Stredné Považie”.

– Mnie osobiście najbardziej podobał się gruziński zespół „Tseruli” oraz egipski „Osama Mimi Farag”. Świetny występ miał też „Rozsutec” z Żyliny lub „Partizán” z Bańskiej Bystrzycy – powiedział nam po powrocie ze Słowacji szef zespołu „Zaolzi”, Marcin Filipczyk. – Ale było też wiele innych zespołów. Oprócz słowackich, na przykład z Austrii, z Czech (świetny „Klobučan” z czeskiej Wołoszczyzny).

Filipczyk poinformował naszą gazetę, że „Zaolzi” było na Słowacji na aż dwóch imprezach. Oprócz festiwali zawitali bowiem także na „Dubnickie dni”, które organizuje wspomniany już działający nad Wagiem Klub Polski, wspólnie z prezesem Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Janem Rytką.

– Towarzyszyła nam ponownie kapela „Lipka” razem ze śpiewającymi dziewczynami. Daliśmy na Słowacji aż siedem występów. I mam nadzieję, że tamtejszym Polakom nasz występ bardzo się podobał – śmieje się Filipczyk. Dodał, że obecnie zespół przygotowuje się do występu na Śląskich Dniach w Łomnej Dolnej. Tam „Zaolzi” zatańczy w najbliższą sobotę.

(kor)

Fot. JAN HUCZALA

Dyrektor Andrzej Bizoń okazał się gościnnym gospodarzem.

Lot zwycięstwa i lot śmierci

Franciszek Żwirko i Stanisław Wigura byli w swym czasie prawdziwymi idolami mas. Po zwycięstwie w najbardziej prestiżowych europejskich zawodach lotniczych Challenge Internationale des Avions de Tourisme (Międzynarodowych Zawodach Samolotów Turystycznych) w 1932 roku w Berlinie witaty ich w Warszawie tłumy, wprost noszono ich na rękach. Po tragicznej śmierci lotników Polska pogrążyła się w żałobie. Ich pogrzeb stał się ogromną manifestacją narodową.

Kapitan Franciszek Żwirko urodził się w 1895 roku w Święcianach na Wileńszczyźnie. W czasie I wojny światowej dobrowolnie wstąpił do armii rosyjskiej, w nadziei, że trafi do lotnictwa. Przydzielono go jednak do piechoty. Po utworzeniu polskiego korpusu w Rosji wstąpił w jego szeregi. W 1921 roku przedostał się do Polski i wstąpił do Wojska Polskiego. Lotnikiem został w Wojskowej Szkole Pilotów w Bydgoszczy, dalej szkolił się w Wyższej Szkole Pilotażu w Grudziądzu. Pracował jako instruktor lotnictwa, lecz latanie było dla niego nie tylko zawodem, ale też pasją. Dlatego zaczął działać w Akademickim Aeroklubie Warszawskim. Tam spotkał się z inżynierem Stanisławem Wigurą.

Stanisław Wigura, urodzony i mieszkający w Warszawie, był o osiem lat młodszy. Już w czasie studiów na wydziale mechanicznym Politechniki Warszawskiej wraz ze swoim kolegą Stanisławem Rogalskim skonstruował swój pierwszy samolot. Dołączył do nich Jerzy Drzewiecki i razem, w ramach Sekcji Lotniczej przy Kole Mechaników Studentów Politechniki, założyli wytwórnię „RWD”. W 1929 roku nawiązał współpracę z „erwudziakami” Franciszek Żwirko. Wysoko oce-

niał walory ich maszyn i chętnie na nich latał. Stanisław Wigura został jego mechanikiem i towarzyszył mu podczas lotów wyczynowych jako tzw. pasażer.

W 1929 roku Żwirko i Wigura dokonali swego pierwszego wyczynu. Na RWD-2 (samolocie osiągającym prędkość 155 km/godz.) okrążyli Europę na trasie o długości ok. 5 tys. km. Był to pierwszy sprawdzian na trasach zagranicznych skonstruowanej w Polsce awionetki. Później zaczęli osiągać sukcesy w zawodach krajowych. Coraz bardziej popularna w kraju załoga dwukrotnie zmierzyła się z elitą lotników europejskich w zawodach Challenge. W 1930 roku defekt silnika przekreślił ich szansę na sukces. Zdobyli jednak sporo doświadczeń, które pomogły im w odniesieniu zwycięstwa w dwa lata później. W 1932 roku w Challenge’u startowały 43 samoloty aeroklubów z Niemiec, Francji, Włoch, Polski (w sumie 5 maszyn), Czechosłowacji (4 maszyny) i Szwajcarii. Żwirko i Wigura na samolocie RWD-6 pomyślnie przeszli przez trudne próby techniczne. Na trasie Europejskiego Lotu Okrężnego (7,4 tys. km) pilot Żwirko został liderem zawodów, a w końcowym, dramatycznym wyścigu na odcinku liczącym 300 km po-

Lotnicy przed swoim legendarnym samolotem RWD-6, którym zwyciężyli w Challenge’u.

twierdził, że jest najlepszym pilotem turnieju. Nie dość tego – zwycięstwo Żwirki i Wigury oraz dobre lokaty innych polskich pilotów przełożyły się również na zespołowe zwycięstwo Aeroklubu RP.

Lotnicy, którzy stali się bohaterami narodowymi i idolami mas, zapraszani byli na liczne spotkania. Podczas wizyty w Radiu Wileńskim w piątek 9 września 1932 roku zostało wykonane prawdopodobnie ostatnie zdjęcie lotników. Następnego dnia mieli polecieć, wraz z dwiema innymi polskimi załogami, do Pragi na święto czechosłowackiego lotnictwa. Zmęczony lotem do Wilna, Żwirko odłożył lot na niedzielę.

W niedzielę 11 września ok. godz. 8.00 nad Cierlicko nadciągała burza. Rolnicy wyszli na pola, by pospieszenie sprzątnąć rozrzucone siano. Po chwili usłyszeli warkot, a na tle szarych chmur zobaczyli samolot lecący od strony Cieszyna. Motor ryczał na pełnych obrotach. Widzieli, że samolot próbuje się uporać z wichurą. Awionetka leciała coraz niżej, a ryk motoru był coraz bardziej głośniejszy. Potem od kadłuba oderwało się skrzydło i silnik umilkł. Świadkowie zdarzenia widzieli, jak samolot przewraca się i spada. Gdy dotarli na miejsce wypadku, zobaczyli dwa ścięte wierzchołki drzew,

rozbitą maszynę, potem zwłoki mężczyzny. Z kurtki pilota wysunęły się dokumenty. Cierliczanie przeżyli szok, gdy zobaczyli, że należą one do Franciszka Żwirki. Wiedzieli już, że drugie ciało będzie należało do Stanisława Wigury. Bohaterowie Challenge’u byli dobrze znani na naszym terenie.

Już w niedzielę na miejsce tragedii przybyła polska komisja wojskowa i czechosłowacka komisja techniczna. Tragiczna śmierć Żwirki i Wigury poruszyła całą Polskę, ale też społeczeństwo czeskie, szczególnie środowisko lotnicze. Transport zwłok lotników z Cierlicka Górnego do Warszawy stał się spontaniczną manifestacją żałoby narodowej. W poniedziałek 12 września po nabożeństwie w kościele na Kościelcu, które celebrował tamtejszy proboszcz, wielki patriota polski Oskar Zawisza, trumnę przewieziono do Czeskiego Cieszyna. Nad samochodami krążyła eskadra czechosłowackich samolotów wojskowych. W Czeskim Cieszyńsku sformowano kondukt żałobny, w którym kroczyli najbliżsi lotników, konsul RP, delegacje władz samorządowych i wojskowych, aeroklubów i organizacji polskich z naszego terenu. Na ulicach miasta tłumy ludzi żegnały bohaterów. Na moście granicznym trumny zostały przekazane stronie

polskiej. We wtorek specjalny pociąg wyruszył do Warszawy. Pogrzeb Żwirki i Wigury odbył się w stolicy w czwartek 16 września.

Opr. (dc)

Na podstawie publikacji „Synowie Ikara” autorstwa Jana Przywary

Stanisław Wigura i Franciszek Żwirko.

Zdjęcia: ze zbiorów Ośrodka Dokumentacji RP

Program obchodów 80. rocznicy śmierci Żwirki i Wigury

PIĄTEK 7 WRZEŚNIA

9.30-14.00 – „Młode Żwirkowisko”

15.00 – Uroczystość nadania imienia Żwirki i Wigury Szkole i Przedszkolu z Polskim Językiem Nauczania w Cierlicku

SOBOTA 8 WRZEŚNIA

10.30 – Kościół pw. św. Wawrzyńca w Cierlicku-Kościelcu – nabożeństwo ekumeniczne w intencji lotników

12.00 – Żwirkowisko – Uroczysty apel, złożenie wienców i kwiatów pod pomnikiem Lotnika, przekazanie repliki dzwonu Żwirki i Wigury, przeloty samolotów

13.30 – Dom Polski Żwirki i Wigury – spotkanie towarzyskie, koncert orkiestry wojskowej. (dc)

Dwa dni dla Żwirki i Wigury

Już jutro rozpoczną się w Cierlicku dwudniowe obchody tragicznej śmierci polskich lotników Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, którzy 11 września 1932 roku rozbił się swoim samolotem RWD-6 na zboczu wzgórza na Kościelcu. Program pierwszego dnia obchodów będzie skierowany głównie do młodzieży. W piątek rano na Kościelcu przyjedzie ok. 300 uczniów polskich szkół podstawowych, czeskiej szkoły w Cierlicku oraz placówek z Cieszyna i

Chybia. Organizatorzy – Miejsowe Koło PZKO, Zarząd Główny PZKO i Drużyna Harcerska im. Żwirki i Wigury – przygotowali dla dzieci i młodzieży atrakcyjny program, m.in. turniej maszyn latających pt. „Mały Challenge”. Uczniowie złożą również kwiaty pod pomnikiem Lotnika, a emerytowana nauczycielka Helena Curzydło odsłoni replikę tablicy upamiętniającej wizytę na Żwirkowisku polskiego prezydenta Ignacego Mościckiego. Ten odwie-

dził miejsce śmierci polskich lotników w 1938 roku.

Po południu odbędzie się ważne wydarzenie w życiu polskiej szkoły i przedszkola w Cierlicku. Placówce zostanie nadane imię Żwirki i Wigury. Uroczystość rozpocznie się od programu kulturalnego, zaprezentowane zostaną sylwetki patronów, odsłonięta będzie tablica pamiątkowa. Można będzie obejrzeć wystawę „Żwirko i Wigura – bohaterowie przestworzy”.

Główne obchody, z udziałem znaczących gości, odbędą się w sobotę przed południem. Już od godz. 10.00 otwarty będzie Dom Polski Żwirki i Wigury, gdzie można będzie obejrzeć nową stałą ekspozycję „Bohaterowie przestworzy” oraz okolicznościową, pokonkursową wystawę plastyczną dzieci i młodzieży szkół polskich na Zaolziu.

Udział w uroczystościach zapowiedzieli krewni Żwirki i Wigury. Z Warszawy ma przyjechać wnuczka

pilota, Ewa Żwirko-Niwińska, zaproszenie przyjęli również siostrzeńcy Wigury – Stanisław Rohoziński oraz jego siostra Barbara Rohozińska-Zygmuntowicz.

Z okazji 80. rocznicy tragedii ukazało się wznowione wydanie publikacji Jana Przywary „Synowie Ikara”. Książeczkę, która ciekawie opowiada o życiu, osiągnięciach i śmierci Żwirki i Wigury, a także o historii miejsca pamięci na Kościelcu, można będzie nabyć w trakcie obchodów. (dc)

GŁOSIK

Kaszubi bez tajemnic

Głosik siedział mocno zamyślony.

– Nad czym dumasz, Głosiku? – spytała Ludmiłka.

– Nie mogę pojąć jednej rzeczy. Właśnie dowiedziałem się, że uczniowie siódmych klas wyjechali na Zieloną Szkołę nad Bałtyk. Podobno będą tam między innymi poznawali historię i kulturę Kaszubów. A ja nie wiem, kim są ci Kaszubi? Myślałem, że nad polskim morzem mieszkają Polacy!

– Oczywiście, ale Kaszubi też. To taka grupa etniczna – powiedziała Ludmiłka, ciesząc się w duchu, że wie coś więcej na ten temat niż Głosik.

Skrzaczak jeszcze mocniej zmarszczył czoło. – Grupa etniczna? Teraz już nie ogóle nie rozumiem, o co tu chodzi.

(Młodszy czytelnicy, którzy nie byli jeszcze na Zielonej Szkole nad Bałtykiem, niech posłuchają razem z Głosikiem wyjaśnień Ludmiłki).

– Grupa etniczna to taka społeczność ludzi, którzy mają własny język, kulturę, obyczaje – próbowała wyjaśnić Ludmiłka. – Właśnie Kaszubi są jedną z takich grup. Posługują się językiem kaszubskim, ale zarazem znają język polski, bo mieszkają w Polsce. Dzieci z polskich szkół na Zaolziu wyjeżdżające nad Bałtyk odwiedzają na przykład Muzeum Kaszubskie w Kartuzach i tam po-

Laleczki w stroju kaszubskim.

znają historię regionu, w którym Kaszubi mieszkają oraz ich własną historię.

Głosik pokiwał głową na znak, że wreszcie rozumie. Zaraz jednak spytał podejrzliwie: – A skąd ty to wszystko wiesz, Ludmiłko?

– Jak to – nie pamiętasz? W zeszłym roku, kiedy z Zielonej Szkoły wrócili ubiegłoroczni siódmoklasiści,

byliśmy przecież na pogadance o Kaszubach.

– Nie pamiętam – zawstydził się Głosik. – Może się zdrzemnąłem na tej pogadance? Zresztą – nic nie szkodzi. Tegoroczni siódmoklasiści też na pewno wrócą pełni wrażeń i nowych informacji, więc od nich będę się mógł czegoś więcej dowiedzieć! (dc)

Gródecka szkoła z nowym rozkładem

„W naszej szkole jest fajnie” – pod takim hasłem upływać będzie w roku szkolnym 2012/2013 życie w Polskiej Szkole Podstawowej w Gródku. A życie w niej będzie rozpoczynać się trochę wcześniej niż w innych szkołach, bo na dziesięć minut przed godz. 8.00.

– Wielu z was przyjeżdża do szkoły, z powodu wyjazdów do pracy wa-

szych rodziców, już o godz. 7.00. Wyjątkowo ktoś przybywa o godz. 7.45. Stąd ta zmiana. Poza tym skrócimy przerwę główną, śniadaniową, do 15 minut. Dzięki temu wcześniej będziecie mogli wyjechać po południu ze szkoły. W dodatku łatwiej nam się będzie wymienić przy obiedzie w stołówce szkolnej – wyjaśnił dyrektor szkoły, Kazimierz Cieślak.

Dyrektor dodał, że szkoła włączyła się do projektu, wg którego uczniowie gródeckiej placówki będą się mogli lepiej nauczyć czytać. – To pomoże nie tylko pierwszokom, ale też starszym ich kolegom, którzy miewają problemy właśnie z czytaniem. A bez czytania książek będziecie mieć trudności w swoim życiu – zapewnił dyrektor Cieślak. (kor)

Gródzcy pierwszoklasiści z dyrektorem szkoły, Kazimierzem Cieślakiem.

WITAMY

Amalie Łakota urodziła się 20 sierpnia w hiszpańskiej Lorce. Jest córką Leszka Łakoty z Hawierzowa i Vladislavy, z domu Gomolovej, z Cierlicka. Amalka ma dwuletniego braciśzka Daniela, z którym jest na zdjęciu. Cała rodzinka od kilku lat mieszka w Totanie w Hiszpanii.

Zdjęcia nadesłała ciocia Ola Biłko. Imię Amalie (Amalia) pochodzi od starogermańskiego słowa „amel”, które oznacza pracowity, niezmordowany. Często stosowane było w epo-

Fot. ARC

ce romantyzmu, a w ostatnich latach znowu staje się popularne. Amalie obchodzi imieniny 10 lipca. (dc)

Pierwszej klasy nie trzeba się bać

W poniedziałek zapytałam pierwszoklasistkę Olę, która właśnie rozpoczyna naukę w Polskiej Szkole Podstawowej w Suchej Górnej, czy obawia się, że lekcje będą trudne. Bez wahania odpowiedziała, że nie. Jej zdaniem wszystko będzie łatwe. To mnie zainspirowało, by z panią nauczycielką Renatą Rzyman porozmawiać o tym, jak właściwie będzie wyglądała nauka w pierwszej klasie.

Od jakich zajęć rozpoczyna się rok szkolny?

W pierwszych dniach sprawdzam – na podstawie różnych rysunków, czy dziecko jest praworęczne, czy

maczki... Teraz jest taki bardzo dobry system, że dziecko poznaje literkę i od razu uczy się ją pisać. Z tym, że te litery wprowadza się nieco później, kiedy dziecko nauczy się poprawnie mówić. My w domach najczęściej mówimy gwarą. Dlatego twierdzę, że dla większości pierwszaków język polski jest językiem obcym. Ten problem nauczyciel musi w pierwszych miesiącach przezwyciężyć. To już jest sukces, kiedy dziecko na podstawie obrazka zacznie mówić nie „po naszymu”, ale ładnie po polsku.

Którą literkę dzieci będą poznawały w pierwszej kolejności?

Literkę „a” – jak aparat, ponieważ aparat przez całe wakacje pstrykał zdjęcia. Dzieci przynoszą zdjęcia z wakacji – mogą być nawet na dyskietchkach, ponieważ mamy tu tablicę interaktywną. W ten sposób poznajemy się nawzajem, poznajemy rodzinę dziecka.

Co się będzie działo na lekcjach matematyki?

Dzieci będą dodawać i odejmować w zakresie 0–20, bez przechodzenia przez dziesiątkę. Bardzo ważne jest, by zrozumiały pojęcia plus, minus, więcej, mniej, równa się. Ćwiczą się w orientacji przestrzennej, poznają figury geometryczne.

Jak wyglądają pierwsze podręczniki, które otrzymują pierwszoklasiści?

Podstawowym podręcznikiem do czytania jest elementarz, a do elementarza na każde półrocze istnieje zeszyt ćwiczeń. Są trzy części podręcznika do matematyki, dwie „Dróżki do szkoły”, która służy do nauki o środowisku. Są to świetne, z życia wzięte opowieści o zwierzątkach, roślinach, porach roku, miesiącach. Później dzieci mają pisanki – na każdą porę roku innego koloru. Jesienią będą pisały w pomarańczowej, zimą w niebieskiej, na wiosnę w zielonej, a latem w żółtej. W maju chodzimy się zapisać do biblioteki. Pani bibliotekarka pasuje dzieci na czytelników i otrzymują przesłanną pierwszą książeczkę bajek ufundowaną przez gminę. A jak skończymy czytać elementarz, mamy „Moją pierwszą czytanekę”, gdzie są różne bajeczki, wierszyki.

DANUTA CHLUP

Fot. DANUTA CHLUP

Nauczycielka Renata Rzyman opowiada o nauce w pierwszej klasie.

leworęczne. Uczymy się opowiadać na podstawie obrazka. Bardzo dużo rozmawiamy o przeżyciach wakacyjnych. Mamy klasę łączoną, wspólnie uczy się klasa pierwsza i trzecia, więc dzieci potrzebują się wzajemnie poznać. Dlatego mamy zawsze kółko dyskusyjne, gdzie jedno dziecko drugiemu zadaje pytania. Poza tym każdy trzecioklasista wybiera pierwszoklasistę i nim się opiekuje.

Kiedy zacznie się nauka z prawdziwego zdarzenia – czytanie, pisanie, matematyka?

Rodzicom przez jakiś miesiąc będzie się wydawało, że w szkole nic się nie dzieje, lecz my uczymy się mówienia, wyrażania się – i to już jest nauka. Będą też ćwiczenia wstępne w pisanu – laseczki, śli-

CZWARTEK 6 września

 TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.35** Polityka przy kawie **8.00** Wiadomości **8.30** Hubert i Hipolit **8.40** Tomek i przyjaciele **8.55** Natura w Jedyńce - Małpi gang **10.00** My Wy Oni **10.30** Plebania (s.) **10.55** Moda na sukces (s.) **11.25** Galeria (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.40** Natura w Jedyńce - Małpi gang **13.45** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.15** Klan (s.) **14.40** Gwiazdy na 60 lat TVP - Przeżyjmy to jeszcze raz... **15.00** Wiadomości **15.20** Siła wyższa **16.30** Moda na sukces (s.) **16.50** Letnie Igrzyska Paraolimpijskie - Londyn 2012 **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.45** Klan (s.) **18.15** Ranczo (s.) **19.05** Piłka nożna - Danone Nations Cup **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Letnie Igrzyska Paraolimpijskie - Londyn 2012 **20.25** Ojciec Mateusz (s.) **21.20** Sprawa dla reportera **22.20** Seks, kasa i kłopoty **23.15** Paweł VI.

 TVP 2

6.20 Licencja na wychowanie (s.) **6.55** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.50** Rodzinka.pl (s.) **12.00** Pozyteczni.pl **12.35** Postaw na milion **13.35** Barwy szczęścia (s.) **14.10** Świat bez tajemnic - Murdoch **15.10** Ja to mam szczęście! (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.10** Na dobre i na złe (s.) **17.10** Castle (s.) **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Ja to mam szczęście! (s.) **19.55** Bitwa na głosy **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.35** To nas śmieszy! Kabaretowy Klub Dwójki **21.05** Paradoks **22.05** Kocham Kino - Błasany bębenek **0.55** Świat bez tajemnic - Kursk w mętnych wodach.

 TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.45** Info Poranek **7.00** Serwis Info **7.53** Twoja@sprawa **8.03** Gość poranka **8.20** Info Poranek **9.10** Gość poranka **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.21** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.00** Serwis Info **12.20** Biznes **12.30** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **14.30** Serwis Info **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasma lokalne **20.00** Infoexpress **20.10** Minęła 20ta **21.05** Telekurier **21.45** Pasma lokalne **22.15** Losowanie Lotto **22.24** Serwis Info **22.30** Jan Pospieszalski **23.15** Info Dziennik **0.00** Polskie Termpole.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **7.55** Pinky i Mózg **8.25** Show Misia Yogi **8.55** Rodzina zastępcza (s.) **9.25** I kto tu rządzi? **10.00** Mamuśki (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Hotel 52 (s.) **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **21.00** Hotel 52 (s.) **21.55** Sporty walki. KSW 20 News **22.00** Przyjaciółki **23.00** Pamiętniki z wakacji (s.) **0.00** Gorzkie gody (film kopr.).

 TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Tale Spin (s. anim.) **9.20** Cóрки McLeoda (s.) **10.05** Film o serialu „Opowiadaj” **10.20** Wszystko-party **11.05** List do Ciebie **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Mamba Show **14.45** Telewarieté **15.55** Podróżomania **16.30** AZ kwiz **16.55** Ogród pod specjalnym nadzorem **17.20** Auto

Moto Rewia **17.45** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Pr. rozrywkowy **18.55** Wiadomości **20.00** Opowiadania filmowe **21.10** Widok na cmentarz (film) **21.35** Pr. dyskusyjny M. Jílkovej **22.25** Numer alarmowy (film) **22.50** Przekręt (s.) **23.45** Eksperyment SS (film) **1.15** Ślady, fakty, tajemnice.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.00** Czeskie wieś **9.25** Mity i fakty historii **10.15** Noc, kiedy zmarła Diana **11.05** Mój ojciec George Voskovec **11.55** Europa Jagellonica **12.30** Praga, miasto wień **12.45** Magazyn muzyki dętej **13.15** O nauce i naukowcach **13.40** Magazyn religijny **14.05** Intolerancja **14.35** Jaskiniowiec z Kalifornii (film) **16.00** Telewizyjna apteka **16.10** Diagnoza **16.30** Klucz **17.00** Planeta YÓ **18.20** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.55** Phineas i Ferb (s.) **19.25** Historie Alfreda Hitchcocka (s.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Mój XX wiek **21.05** Na proscenium TM **21.50** Pr. rozrywkowy **22.10** Rzym (s.) **23.05** Terra musica **23.55** Czysta krew (s.).

 NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** IQ (film) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.35** Kochane kłopoty (s.) **13.30** Dr House (s.) **14.30** Sue Thomas (s.) **15.30** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.30** Przyjaciele (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.50** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.45** Nocne wiadomości **23.20** Zamachowiec (film).

 PRIMA

6.00 Wiadomości **6.40** Nieustraszony (s.) **7.40** Pan Złota Rączka (s.) **8.25** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nakryto do stołu! **10.05** Diagnoza morderstwo (s.) **11.05** Big Ben (s.) **13.05** Detektyw Monk (s.) **14.05** Morderstwa w Kitzbuhel (s.) **15.05** Agenci NCIS: Los Angeles (s.) **16.05** Cztery pory roku: Wiosna (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** VIP Nakryto do stołu! **21.30** Nie ma doskonałych **22.50** Rizzoli & Isles (s.) **23.50** Magia kłamstwa (s.) **0.50** Prawo i porządek: Los Angeles (s.).

PIĄTEK 7 września

 TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **7.35** Polityka przy kawie **8.00** Wiadomości **8.30** Miłka i Człapek **8.40** Tata Lew **8.50** Natura w Jedyńce - Małpi gang **10.00** Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka **10.30** Plebania (s.) **11.00** Moda na sukces (s.) **11.25** Galeria (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.35** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **12.50** Weekendowy magazyn filmowy **13.30** Jaka

PROGRAM TV

to melodia? (teleturniej) **14.00** Klan (s.) **14.30** Gwiazdy na 60 lat TVP - Przeżyjmy to jeszcze raz... **15.00** Wiadomości **15.20** Sprawa dla reportera **16.30** Moda na sukces (s.) **16.50** Letnie Igrzyska Paraolimpijskie - Londyn 2012 **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.45** Klan (s.) **18.20** Ranczo (s.) **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Letnie Igrzyska Paraolimpijskie - Londyn 2012 **20.20** Mama na obcasach **22.25** Goldeneye.

 TVP 2

5.55 Licencja na wychowanie (s.) **7.00** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.50** Rodzinka.pl (s.) **12.00** Makłowicz w podróży - Indie **12.35** Kłasyka Polskiego Kabaretu - 10 lat grupy Rafała Kmity **13.40** Barwy szczęścia (s.) **14.15** Świat bez tajemnic - Dzieci sumo **15.10** Ja to mam szczęście! (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.16** Poziom 2.0 **17.05** Castle (s.) **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Ja to mam szczęście! (s.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Rodzinka.pl (s.) **21.40** Kino na maksa - Transporter 3 **23.35** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

 TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **7.00** Serwis Info **7.13** Info Poranek **7.53** Twoja@sprawa **8.03** Gość poranka **8.20** Info Poranek **8.30** Serwis Info **9.10** Gość poranka **9.20** Info Poranek **10.00** Serwis Info **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.21** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.30** Serwis Info **12.20** Biznes **13.00** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **15.00** Serwis Info **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasma lokalne **20.00** Infoexpress **20.10** Forum **21.05** Telekurier **21.30** Serwis Info **21.45** Pasma lokalne **22.30** Info Dziennik **23.05** Festiwal Biegowy Forum Ekonomicznego **23.15** Sportowy Wieczór **23.30** Edward VIII i naziści.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **7.55** Pinky i Mózg **3 8.25** Gang Misia Yogi **8.55** Rodzina zastępcza (s.) **9.25** I kto tu rządzi? **10.00** Mamuśki (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Hotel 52 (s.) **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Tylko taniec - Got to dance **21.55** Sporty walki - KSW 20 News **22.00** Resident Evil, Zagłada (horror kopr.).

 TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Tale Spin (s. anim.) **9.25** Cóрки McLeoda (s.) **10.10** Kamera na szlaku **10.40** Podróż po... **11.10** Pr. dyskusyjny M. Jílkovej **12.00** Południowe wiadomości **12.30**

Sama w domu **14.00** Mamba Show **14.45** Telewarieté **16.00** Mieszkać to zabawa **16.30** AZ kwiz - wyd. spec. **17.00** Mała farma **17.30** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Pr. rozrywkowy **18.55** Wiadomości **20.00** Opowiadaj (s.) **20.55** 13. komnata Jana Petránka **21.20** Wszystko-party **22.05** Program rozrywkowy **23.00** Policja kryminalna Paryż (s.) **23.50** Miasto kocic (s.).

 TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.00** Niezwykłe kobiety: Maria Montessori **9.50** Architektura **10.20** Trumna na życzenie **11.15** Historie przedmiotów **11.40** Kolory życia **12.35** Na pływalni z Pavlem Tigridem **13.00** Jak się żyje wiejskim nauczycielom **13.15** Bajka z kamienia **13.45** Tajemnice na dnie mórz **14.40** Przygody nauki i techniki **15.25** Atomowa łódź podwodna Pennsylvania **16.15** Earthship płynie **16.45** Film o serialu „Ene bene rabe” **17.00** Planeta YÓ **18.20** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.55** Phineas i Ferb (s.) **19.25** Historie Alfreda Hitchcocka (s.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Cudowna planeta: Południowy Pacyfik **20.55** Kosmos: Słońce **21.40** Oczy czarne (film) **23.40** TVC Live: Bracia Ebenowie.

 NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** O dwóch takich między niebem a ziemią (film) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.35** Kochane kłopoty (s.) **13.30** Dr House (s.) **14.30** Sue Thomas (s.) **15.30** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.30** Przyjaciele (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.20** MasterChef **22.25** Stary, kocham cię (film) **0.35** Pacific Heights (film).

 PRIMA

6.00 Wiadomości **6.35** Nieustraszony (s.) **7.35** Pan Złota Rączka (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **9.10** Nakryto do stołu! **10.05** Diagnoza morderstwo (s.) **11.05** Big Ben (s.) **13.05** Detektyw Monk (s.) **14.05** Morderstwa w Kitzbuhel (s.) **15.05** Agenci NCIS: Los Angeles (s.) **16.05** Dom rodzinny (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.50** VIP wiadomości **20.00** Lustro twojego życia - Lucie Bílá **21.15** Kulinaryny reality-show **22.20** Show Jana Krausa **23.25** Co kryje prawda (film).

KALKULATOR PALIWOWY Ceny paliw na stacjach z dnia 5. 9. 2012	
Bielsko-Biała, CH Auchan	
E95	5,70 zł
ON	5,58 zł
LPG	2,64 zł
Cieszyn, Statoil	
E95	5,79 zł
ON	5,70 zł
LPG	2,72 zł
Cieszyn, Neste	
E95	5,77 zł
ON	5,67 zł
Zebrzydowice, Orlen	
E95	5,81 zł
ON	5,72 zł
LPG	2,56 zł
Czeski Cieszyn, Shell	
E95	37,40 kc
ON	37,80 kc (szyfr)

KALKULATOR WALUTOWY Kursy walut w kantorach z dnia 5. 9. 2012	
Cieszyn, ul. Zamkowa	
kupno	sprzedaż
CZK	0,166 0,168
EUR	4,160 4,190
USD	3,280 3,340
Czeski Cieszyn, dworzec	
kupno	sprzedaż
PLN	5,900 6,050
EUR	24,700 25,300
USD	19,500 20,200 (szyfr)

 TV POLONIA

PIĄTEK 7 września

6.10 Warto kochać (s.) **7.00** Św. Męczennik Gabriel **7.25** Karrypel kontra Groszki **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.35** Dwie strony medalu (s.) **12.00** Barwy szczęścia **12.25** Polonia w Komie - Maroko **12.35** Wiadomości **12.50** Pogoda na piątek **13.45** Wideoteka dorosłego człowieka **14.20** August o sobie **15.20** Złotopolscy (s.) **15.55** 46. KFPP Opole 2009 - Gwiazdorskie Towarzystwo Muzyczno-Wokalne **16.50** Dwie strony medalu (s.) **17.20** Polonia w Komie - Maroko **17.30** Teleexpress **17.55** Poziom 2.0 **18.55** Ex libris **19.15** Barwy szczęścia (s.) **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.50** Na dobre i na złe (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Polonia 24 **22.45** Pianista.

SOBOTA 8 września

7.15 Złotopolscy (s.) **9.35** Polonia 24 **10.15** Dzień Otwarty w TVP **10.30** Szatan z siódmej klasy (s.) **11.25** Czernej pancerni i pies (s.) **12.25** Dzień Otwarty w TVP **12.45** Ojciec Mateusz **13.35** Dzień Otwarty w TVP **13.50** Na dobre i na złe **14.45** Dzień Otwarty w TVP **14.55** Złota Dziesiątka Przystanku Woodstock - 14. Przystanek Woodstock 2008 **16.00** Kulturalni PL **16.55** Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka **17.30** Teleexpress **17.55** Pogoda na piątek (s.) **18.50** Michał Bajor - Moja Miłość Największa **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.45** 1920 - Wojna i miłość **21.40** Pamiętaj o mnie **22.00** Polonia 24 **22.30** Kino Mistrzów - Struktura kryształu.

NIEDZIELA 9 września

6.00 Marzenia do spełnienia (s.) **7.45** Dwie strony medalu (s.) **8.15** Polonia w Komie **8.25** Polonia 24 **9.00** Magiczne drzewo **9.30** Ziarno **10.05** Stawka większa niż życie **11.05** Szlakiem gwiazd - Beata Pawlikowska **11.35** Pamiętaj o mnie **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pod Tatrami **13.00** Transmisja Mszy Świętej - z kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Nowym Żmigrodzie **14.20** Opole na bis - piosenki Anny Jantar i Jarosława Kukulskiego **15.40** Polonia w Komie - Gruzja **15.50** Dzika Polska - Bogatsze życie **16.20** Skarby nieodkryte **16.50** Salon Polonii **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (s.) **18.50** Wideoteka dorosłego człowieka **19.20** Pamiętaj o mnie **19.40** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.45** Stacyjka (s.) **22.00** Tygodnik.pl **22.45** Życia mała garść - piosenki Anny Jantar i Jarosława Kukulskiego.

PONIEDZIAŁEK 10 września

6.10 Złota Dziesiątka Przystanku Woodstock - 14. Przystanek Woodstock 2008 - **7.05** Słoneczna róg Unijnej **7.25** Karino **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Tygodnik.pl **11.35** Marzenia do spełnienia (s.) **12.00** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Wiadomości **12.50** Stacyjka **13.55** Salon Polonii **14.35** Mój tatuś był ułanem **15.00** Jak to działa - program popularnonaukowy - Elektryczność **15.35** Złotopolscy (s.) **16.10** Naszaarmia.pl **16.35** Eurowiadomości **16.50** Marzenia do spełnienia (s.) **17.30** Teleexpress **17.50** Słoneczna róg Unijnej **18.10** Dzika Polska - Bogatsze życie - Uskrzydłone związki **18.40** Skarby nieodkryte **19.15** Barwy szczęścia (s.) **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.50** Londyńczycy (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Polonia 24 **22.45** Tygodnik Gospodarczy **23.20** Tomasz Lis na żywo.

WSPOMNIENIA

Dziś obchodziłaby 100. rocznicę urodzin Kochana Matka

śp. MARIA FAJKUSOWA

z Czeskiego Cieszyna, zaś 30. 8. br. upłynęło 12 lat od Jej śmierci. Z miłością i wdzięcznością wspominają oraz w modlitwie pamiętają córka z rodziną.

GL-552

Dziś, 6. 9. 2012, obchodziłby swoje 90. urodziny

śp. OTTO GUZIUR

ze Skrzeczonia. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą żona Helena, córka Irena oraz synowie Marek i Tadeusz z rodzinami.

GL-532

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: ParaNorman (6, godz. 17.45, 7, godz. 15.30); Niezniszczałni 2 (6, 7, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Tak fajnie (6, 7, godz. 17.30); Niezniszczałni 2 (6, 7, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Trainspotting (7, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast:** Niesamowity Spider-Man (6, godz. 15.00).

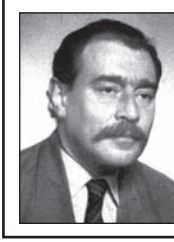
CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz.

19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

ABSOLWENCI POLSKIEGO GIMNAZJUM W ORŁOWEJ ORAZ ORŁOWSCY ABSOLWENCI GIMNAZJUM PEDAGOGICZNEGO Z ROKU 1951! – Spotkanie odbędzie się we wtorek 11. 9. o godz. 14.00 w Hotelu przy ulicy Frysztackiej w Karwinie-Frysztacie.
CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na prelekcję z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” wyjątkowo w poniedziałek 10. 9. o godz. 18.00. Wrażeniami z

Dziś, 6 września 2012, mija 10. rocznica, kiedy na zawsze pożegnaliśmy naszego Ojca, Brata i Syna

śp. JERZEGO KALETĘ

Zamieszkałego w Czeskim Cieszynie. O chwilę wspomnień bliskich i znajomych prosi najbliższa rodzina.

AD-099

*Kto kochał, nie zapomni,
kto znał, niechaj wspomni*

Dnia 7 września obchodziłby 50. urodziny nasz Drogi

śp. JERZY STARZYK

z Bystrzycy, zaś w tym roku minęła Jego 13. rocznica tragicznej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają rodzice i brat z rodziną.

GL-555

wakacyjnego pobytu w Kamerunie podzieli się „na gorąco” tegoroczna maturzystka Dorota Molin.
GODULAN-ROPICA – Próba chóru odbędzie się w czwartek 6. 9. o godz. 17.30 w ropickiej świetlicy PZKO. Serdecznie zapraszamy.
HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 6. 9. o godz. 15.00 do Centrum Wolnego Czasu przy ul. Horymira 1511 w Hawierzowie.
KARWINA – Wycieczka Klubu Seniora „Przyjaźń” odbędzie się w sobotę 8. 9. do Wisły i okolicy. Odjazd od MDK Karwina-Nowe Miasto o godz. 9.00, a od Uniwersytetu o godz. 9.05

ORŁOWA-LUTYNIA – Zapraszamy na 1. spotkanie Klubu Kobiet MK PZKO, które odbędzie się w poniedziałek 10. 9. o godz. 16.00 w świetlicy.
PTTS „Beskid Śląski” – Zaprasza 11. 9. na wtorkową wycieczkę z Kunczyc pod Ondrzejnikiem do Czeladnej. Odjazd pociągiem o godz. 7.41 z Cz. Cieszyna lub o godz. 8.00 z Ostrawy-Kunczyc w kierunku Frydku do Kunczyc pod Ondrzejnikiem. Inf.: 599 525 435.

▲ oraz Klub Czeskich Turystów z Trzyńca zapraszają na Marsz Turystyczny „Manesová stezka 2012”. Informacje o trasach i organizacji marszu na www.ptts-beskidslaski.cz lub www.kct-trinec.ic.cz.
REGIONALNY KLUB SENIORA – Zapraszamy w piątek 7. 9. o godz. 9.30 na spotkanie do salki w Kongresie Polaków.

OFERTY

KUPIĘ SILNĄ PIŁĘ – „cyrkularkę” do drewna na opał i betoniarkę budowlaną. Tel.: 732 844 674. GL-551
SPRZEDAM STOŻEK – klin rotacyjny do produkcji łuparki drewna. Tel. 732 844 674. GL-551
ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-505
ŻALUZJE z montażem, remonty.

Inf. tel.: 604 192 092, 558 742 676. GL-522

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT – Zapraszamy miłośników muzyki organowej w niedzielę 9. 9. wyjątkowo o godz. 20.00 do kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie na zagajenie Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy”. Na frysztackich

organach koncertowych grać będzie utwory J. S. Bacha i F. Liszta młody, bardo utalentowany artysta z Budapesztu, Peter Dobszay.
TRZYNIEC – Parafia Luteranckiego Kościoła Ewang. A.W. zaprasza na jubileuszowy koncert chóru „Lutheran Chorus”, który odbędzie się w niedzielę 9. 9. o godz. 16.00 w kościele ewangelickim w Trzyńcu. Gościem koncertu będzie chór mieszany „Jubilate Deo” z Mysłowic pod kierownictwem Joanny Bliwert-Hoderny. Chórem-jubilatem i orkiestrą kameralną zadyryguje Józef Podola.

PIELGRZYMKI

CZ. CIESZYN – Parafia pw. NSPJ w Cz. Cieszynie-Alejach zaprasza na X (jubileuszową) Pieszą Pielgrzymkę z Cz. Cieszyna do Frydku. Wyruszamy w sobotę 8 września o godz. 6.00. Informacje i zapisy – Jadwiga Franek, kom: (00420) 739 002 715.

WYSTAWY

SALA MÁNESA, MIEJSKI DOM KULTURY w Karwinie: do 31. 10. wystawa Mirosława Hanzelki pt. „Obrazy”. Czynną; po, śr, pt: 9.00-15.00; wt, czt; 9.00-19.00.

Český rozhlas Ostrava
poszukuje
korespondentův
na stanowisko

redaktor wiadomości w języku polskim

Wymagania:

- wykształcenie wyższe lub średnie
- znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- nienaganna dykcja i umiejętność płynnego czytania
- rozeznanie sytuacji w Województwie Morawsko-Śląskim
- orientacja w zagadnieniach związanych z polską większością narodową w RC
- zdolności komunikacyjne
- operatywność w obsłudze komputera
- dyspozycyjność
- wysoki poziom kultury osobistej
- prawo jazdy kat. B

Oferujemy:

- interesującą pracę wraz z możliwością rozwoju zawodowego
- godne wynagrodzenie i odpowiadające warunki pracy
- pracę w stabilnej firmie o ugruntowanej pozycji na rynku medialnym

Mile widziana:

- praktyka dziennikarska

Zainteresowanych prosimy kierować list motywacyjny wraz z CV do 14.9. 2012 na adres: Český rozhlas Ostrava, Kancelář ředitele, Dr. Šmerala 2, 702 00 Ostrava lub na email: Marie.Brodova@ov.rozhlas.cz

Firma FAKRO CZECH s.r.o.

POSZUKUJE

odpowiedzialnej i ambitnej osoby na stanowisko:

REFERENT HANDLOWY

Miejsce pracy: Czeski Cieszyn

Zakres obowiązków

- obsługa klienta
- wprowadzanie zamówień
- wystawianie faktur
- prowadzenie administracji handlowej

Wymagania:

- wykształcenie średnie (kierunek ekonomiczny)
- znajomość języka polskiego i czeskiego w słowie i piśmie (warunek)
- umiejętność współpracy w kolektywie
- odpowiedzialność w działaniu
- doświadczenie w obsłudze klienta
- dobra znajomość obsługi komputera

Oferujemy:

- ciekawą pracę w młodym kolektywie w szybko rozwijającej się stabilnej firmie
- możliwość przeszkolenia
- interesujące wynagrodzenie

Zastrzegamy sobie możliwość kontaktu tylko z wybranymi osobami.

Oferty z zawodowym życiorysem prosimy przysyłać na adres:

m.konderlova@fakro.cz z dopiskiem w tytule CZ/09.12

W ofercie prosimy o zamieszczenie klauzuli o ochronie danych osobowych.

Kursy JĘZYKOWE metodą BEZPOŚREDNIĄ
ANGIELSKI, NIEMIECKI, HISPANŃSKI

- ♦ korzyści – mówisz więcej niż w zwykłych kursach
- ♦ pozbawiasz się strachu z mówienia
- ♦ małe grupki (4-7 osób)
- ♦ dynamiczne lekcje, które stają się zabawą

LEKCJA POKAZOWA GRATIS
WWW.ANGLICKYRYCHLEJI.CZ, tel: 773 900 118

Co w »Dziupli« piszczy

WRZESIEŃ

6. 9. godz. 17.00, wstęp darmowy
Wystawa „Żwirko i Wigura. Zwycięzcy przestworzy” – Wystawa z okazji 80. rocznicy tragicznej śmierci wybitnych polskich lotników w Cierlicku-Kościelecu.
O 19.00 spotkanie z Mirosławem Hermaszewskim – pierwszym polskim kosmonautą.

9. 9. godz. 19.00, wstęp 50 kc/ 8zl
Koncert M&M Jazz Guitar Duo Jazzowy cieszyński duet Michał Kasztura i Michał Jajeńska. Koncert odbędzie się w ramach projektu Independent.pl – spotkanie z polską kulturą niezależną.
9. 9. godz. 18.00, wstęp darmowy
Wystawa „Duch walki”
Wystawa fotografii Marcina Kamiń-

skiego. Jest realizowana w ramach projektu Independent.pl – spotkanie z polską kulturą niezależną.
9. 9. godz. 19.00, wstęp 50 kc
Koncert Jazz Class Quartet Zespół zagra w składzie: Jan Kavka (piano), Michał Wierzgoń (perkusja/bici), Pavel Prokop (saksofon) Zdeněk Holka (kontrabas).

(r)

Wielki odpust

W najbliższą niedzielę w Starym Boguminie odbędzie się tzw. wielka uroczystość odpustowa. Po przedpołudniowych nabożeństwach (o godz. 7.30 msza św. w języku polskim) miejscowy kościół Narodzenia Panny Marii przekształci się w salę koncertową. Na zaproszenie Stowarzyszenia obywatelskiego Przyjaciół Bogumińskiej Historii wystąpi w nim zespół

Campagnuolo Barok Ancamble z Oder pod batutą Martina Jakubíka. Wrześniowa wielka uroczystość odpustowa jest jedną z największych imprez towarzyskich w Starym Boguminie. Biorą w niej udział nie tylko mieszkańcy miasta, ale również mieszkańcy okolicznych gmin – Lutyni Dolnej, Hati, Szilherzowice cz polskich Chałupek. (sch)

Kontrolne lato w Hawierzowie

W połowie września ruszają nie tylko ekstraklasowe rozgrywki hokeja na lodzie, ale do głosu dojdą też niższe klasy. Ostre przygotowania trwają m.in. w zespole AZ Hawierzów, który do sezonu 2012/2013 przygotowuje się pod wodzą nowego szkoleniowca, *Tomáša Potěšila*.

Hawierzowianie ambicje mają spore, o czym świadczą chociażby dobre wyniki uzyskane w letnich meczach kontrolnych. W ostatnich dwóch sprawdzianach formę podopiecznych *Tomáša Potěšila* sprawdziły drużyny Torunia i Szumperka. Polski klub przegrał na stadionie w Hawierzowie 4:7, Szumperk w jeszcze gorszym stylu – 2:6. W obu spotkaniach gospodarze zagrali w prawie idealnym składzie, z formacjami, które trenerzy wystawią także w meczach o drugoligowe punkty. – Hokeiści Torunia trzymali się nieźle, w końcu jednak sukces święciła nasza ofensywna gra i większe doświadczenie – skomentował międzynarodowe spotkanie towarzyskie trener AZ-u, *Tomáš Potěšil*. Z Szumperkiem hawierzowianie mieli jeszcze łatwiejszą przeprawę. – Zadecydowała pierwsza tercja, wygrana 4:0. W kolejnych dwóch odsłonach gości zatrzymał świetny Daneček. Chylę czoła przed naszym golkeeperem – ocenił *Potěšil*. Drużyna Az-u zaliczy jeszcze trzy mecze sparingowe. Jutro o godz. 18.00 hawierzowianie zmierzą się

Forma hawierzowskich hokeistów robi wrażenie.

na wyjeździe z Przerowem, a finał letnich przygotowań stać będzie pod znakiem derbów z Orłową (12 i 14 września).

W kadrze Hawierzowa doszło do kilku zmian. Wszystko wskazuje na to, że są to zmiany na lepsze i zespół AZ-u także w nowym sezonie poruszać się będzie w górnych rejonach tabeli II ligi. Z Karwiny pozyskano obrońcę Aleksandra Hegegy, do zespołu dołączyli też trzej inni defensorzy – Werner Hartmann (Wałaskie Międzyrzecze), Aleš Jurčík (Opawa) i *Tomáš Jindřich* (Frydek-Mistek). Dwaj ostatni obrońcy wrócili do Hawierzowa z gościnnych wojaży. Zabraknie zaś w Hawierzowie bramkarza Adama Vrby (Proś-

ciejów), obrońców Roberta Machálka (koniec kariery), Lukáša Zientka (Poruba) oraz napastników Mario Brezaniego (Poruba) i Daniela Krafy (Frydek-Mistek).

JANUSZ BITTMAR

HAWIERZÓW – TORUŃ 7:4

Tercje: 2:2, 5:1, 0:1. Bramki i asysty: 4. J. Daneček (Najdek), 9. Sztefek, 26. Pechanec (Klimša), 36. Potočný (Sztefek), 38. Říčka (Klimša), 40. J. Daneček (Maruna, Hartmann), 40. Pechanec (Klimša) – 1. K. Kalinowski (Malát, Bomastek), 20. Marmurów (Gościński), 21. Bomastek (Malát), 46. Bomastek (Gula). Hawierzów: L. Daneček – Rimmel, Krišl, Hegegy, Balčík, Vydra, Zien-

tek, Hartmann, Prokop – J. Daneček, Najdek, Maruna, Sztefek, Potočný, Stránský, Klimša, Pechanec, Říčka, Pavlas, Mráz, Kopún.

HAWIERZÓW SZUMPERK 6:2

Tercje: 4:0, 1:2, 1:0. Bramki i asysty: 13. J. Daneček (Pavlas, Prokop), 14. Sztefek (Potočný), 18. J. Daneček (Rimmel), 20. Prokop (Pavlas), 40. J. Daneček (Pechanec), 46. Potočný (Rimmel) – 30. Vrdlovec (Haas), 33. Vrdlovec (Červenka). Hawierzów: L. Daneček (Matoušek) – Rimmel, Krišl, Hegegy, Prokop, Hartmann, Zientek – Pavlas, Najdek, J. Daneček – Stránský, Sztefek, Potočný – Klimša, Říčka, Pechanec – Kopún.

Medalowe żniwa

Medal za medalem zdobywają na Igrzyskach Paraolimpijskich w Londynie polscy sportowcy (do wczoraj było ich 17). Nie brakuje także cieszyńskich akcentów. We wtorek srebro wywalczył pochodzący z Wisły Janusz Rokicki (KS MOSiR Cieszyn). 38-letni lekkoatleta wynikiem 15,68 m zajął drugie miejsce w konkursie pchnięcia kulą w gronie zawodników z amputowanymi nogami. Tym samym powtórzył wynik sprzed ośmiu lat.

– Cieszę się, że po ciężkich walkach udało się zdobyć ten medal. To walka ze wszystkim – powiedział szczęśliwy Janusz Rokicki. Jego życie zmieniło się 20 lat temu, kiedy najpierw został napadnięty, a następnie napastnicy zostawili go na pastwę losu na torach. Przejeżdżający pociąg na zawsze odmienił jego życie. – Osoba niepełnosprawna najpierw musi pokonać wszystkie rzeczy dookoła, zanim pokona przeciwnika. To dużo wyrzeczeń, ale widać, że warto – powiedział dla TVN-u paraolimpijczyk na co dzień mieszkający w Cieszynie. Z Januszem Rokickim będzie można wspólnie świętować sukces. Prezes Kolei Linowej Czantoria, Czesław Matuszyński, zaprosił go na Dzień Sportu, który odbędzie się w przyszłą sobotę na Polanie Stokłosica, przy górnej stacji kolejki krzesikowej na Czantorii. (wot)

Janusz Rokicki

Fot. ARC

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE

Bystrzyca idzie jak beskidzka burza

LUTYNIA DOLNA BYSTRZYCA 0:3

Do przerwy: 0:1. Bramki: Lachowicz 2, Kluz. Lutynia Dolna: Šajer – Szkuta, Vanečko, Malík, Twrdý – Štafanka, D. Huňář, Pěgřim, Bačo – R. Huňář, Havlásek. Bystrzyca: Gaszczyk – Strokosz, Bauman, Blažek, Hadrava – Teofil, Faruga, Hrazdílek, Drong (70. M. Samek) – A. Kluz (85. Staniek), Lachowicz.

Beniaminek rozgrywek trafił na bardzo wymagającego przeciwnika – podopieczni trenera Miloša Koloničného są bowiem sensacją 6. ligi. Bystrzycanie nawiązali w Lutyni do zwycięskiej passy z dwóch poprzednich spotkań, nie dając szans gospodarzom. Defensywę gospodarzy po raz pierwszy rozszyfrował Lachowicz, który spożytkował podanie od Kluzy. W zasadzie był to popis dwóch aktorów – na 0:2 poprawił bowiem Kluz po akcji Lachowicza, a wynik dnia ustalił Lachowicz po kolejnym nieporozumieniu dolnolutyńskiej defensywy. Gospodarze w drugiej połowie

nawiązali w miarę wyrównaną walkę z faworytem rozgrywek. Właśnie „futbol na tak”, ofensywny, kosztował podopiecznych trenera Aksteinerja utratę kolejnych dwóch bramek.

RASZKOWICE STONAWA 0:0

Stonawa: Tvardík – Bystroň, Geršl, Sochora, Hančín (22. Szczygiel) – Petruňa (88. Bezdiček), Vlček, Kisel, Vilém – Frait (64. Piskorz), Baláž.

Piłkarze Stonawy ugrzęźli na 12. miejscu w tabeli i chyba rychło nie czmychną ze spadkowych rejonów I A klasy. Powód jest prozaiczny: podopieczni trenera Karla Sochory w trzech meczach zdobyli tylko jednego gola. Męczą się w dodatku nie tylko w polu karnym rywala, ale także w pozostałych sektorach boiska. W pojedynku z Raszkowicami goście wystawili prawie kompletny skład, nawet to nie przełożyło się jednak na poprawę gry. Nieudolność pokazały zresztą obie ekipy. Gospodarze zmarnowali dwie „jedenastki”, a kropkę nad „i” postawił pomocnik

Stonawy, Kisel, który w końcówce meczu też nie dał rady z rzutu karnego. W podobnym stylu grali w zeszłym sezonie piłkarze Suchej Górnej. W efekcie spadli do 7. ligi.

WĘDRYNIA ŚMIŁOWICE 4:3

Do przerwy: 4:0. Bramki: L. Stoszek 2, Broda, Płoszek – Ganczarczyk 3. Wędrzynia: Csikán – Fójcik (70. Gurecký), Chlebek, Bačík, Mikula – P. Kohut, Broda, Repaský, Martinčík (85. Kajfosz) – L. Stoszek, Płoszek (57. Chwastek). Śmiłowice: Bašanda – Buzek (16. M. Kohut), Dytko, Klár (46. Bodeček), Vlachovič – Placzek, J. Topiarz, Štvrtňa, Opluštil – Ganczarczyk, Baron.

Na te derby cieszył się cały podbeskidzki region. Piłkarze odwiedzili się kibicom z nawiązką, grad bramek był ukoronowaniem ofensywnego i atrakcyjnego spotkania. Goście w pierwszej połowie wypadli błado – do szatni schodzili z czterema golami w kapeluszu. Pierwszego gola wypracował dla Stoszka po-

mocnik Martinčík, strzelec dwóch bramek w meczu na 1:0 trafił po precyzyjnym uderzeniu głową. Drugiego gola dołączył Broda, znów po asyście Martinčíka. Gospodarze do przerwy rozmontowali rywala jeszcze dwukrotnie, procentowały akcje oskrzydłujące i szybkie podania za obrońców. Honoru Śmiłowic bronił w meczu najlepszy strzelec dotychczasowego sezonu w I A klasie – napastnik Ganczarczyk. Jego hat trick (drugi w tym sezonie) wyprowadził wędryniaków lekko z równowagi. Na więcej gości nie było jednak stać.

WRACIMÓW OLBRACHCICE 2:0

Do przerwy: 2:0. Bramki: Svěňčík 2. Olbrachcice: Hekera – Novák, Věčorek, Szmek, Neugebauer – M. Pařík (46. Kodenko), Korzeniowski, Dorozło, Wojaczek (46. Žila) – Kociółek (70. Šmiga), Kroužek.

Olbrachciczanie przegrali drugi mecz tego sezonu, co gorsza, z zespołem ze swojej wyczynowej półki. – Gospodarze wykorzystali wszyst-

kie nasze błędy. Rywal był w naszym zasięgu, ale należało zagrać trochę inaczej, nie tak naiwnie, jak w pierwszej połowie – powiedział „Głowski Ludu” trener Banika Olbrachcice, *Tomáš Vychopeň*. Jego zespół pierwszego gola stracił w 17. minucie po akcji oskrzydłującej i dobrym dośrodkowaniu w pole karne, drugą bramkę gospodarze zdobyli z kontry. Paradoksalnie kontrę wyprowadzili gospodarze bezpośrednio po rozebraniu rzutu wolnego przez Nováka. Piłka odbiła się od wracimowskiego muru tak niefortunnie, że kontrataku już nikt z olbrachcickich piłkarzy nie zdołał zatrzymać. Banik w drugiej połowie pokazał się z dużo lepszej strony, grę ożywił wprowadzeni na boisko zmiennicy Kodenko i Žila. Zabrakło tylko zimnej krwi w końcówce. W czystych okazjach rozczarowali m.in. Kociółek i Kroužek.

Lokaty: 1. Bystrzyca 9, 2. Czeladna 7, 3. Petřvald n. M. 6,... 5. Śmiłowice 6, 6. Wędrzynia 6, 10. Olbrachcice 3, 11. Lutynia Dolna 3, 12. Stonawa 1 pkt. (jb)